

KA DARYTI, JEI SUDUŽO GYVSIDABRIO TERMOMETRAS?

Jeigu sudaužėte termometrą ir gyvsidabris pasklido ant stalo ar grindų, nevalykite jo šluoste, nes gyvsidabris pasklis dar plačiau, o jo garavimo paviršius padidės. Gyvsidabrij reikia rinkti nuo užteršto ploto pakraščių vidurio link.

Gyvsidabriui rinkti pasiruoškite butelį su vandeniu ir sandariu kamščiu, turėkite lazdele (medinę arba stiklinę), guminę kriaušę, voką arba storesnio popieriaus lapą, lipnią juostą arba kljais pateptą popieriaus lapą, 0,2 proc. vandeninį kalio permanganato tirpalą (2 g kalio permanganato 1 l vandens) arba muilo ir sodos tirpalą (52 g sodos ir 45 g muilo 1 litrui vandens).

- Pačius didžiausius rutuliukus lazdele sustumkite į voką arba ant storesnio popieriaus ir supilkite į butelį. Paskui gumine kriaušę susiurbkite mažesnius rutuliukus, o pačius mažiausius lašelius surinkite su lipnia juosta ar kljais suteptu popieriumi. Visą surinktą gyvsidabrij supilkite į butelį su vandeniu ir sandariai uždarykite.

- Paviršių, ant kurio išsipylė gyvsidabris, nuvalykite kalio permanganato arba sodos ir muilo tirpalu, patalpas išplaukite ir išvėdinkite.

- Kreipkitės į Savivaldybės civilinės saugos specialistą dėl indo su gyvsidabriu perdavimo arba indą su gyvsidabriu nuneškite į artimiausią stambiagabaričių atliekų ir antrinių žaliavų (taip pat ir pavojingų atliekų) surinkimo ir rūšiavimo aikštelę.

- Jeigu patys surinkti gyvsidabrij neturite galimybių, kreipkitės į artimiausią apskrities priešgaisrinę gelbėjimo valdybą.

Gyvsidabris – tai blizgus, skystas, sunkus, nuodingas sidabro baltumo metalas. Kai aplinkos temperatūra yra 0° ir daugiau, metalinis gyvsidabris garuoja – virsta gyvsidabrio garais. Gyvsidabrio didžiausia leidžiama koncentracija atmosferos ore 0.0003 mg/m³.

Gyvsidabris gali patekti į organizmą per odą, virškinimo traktą, per kvėpavimo takus (įkvepiant). Daugiausia apsinuodijama per kvėpavimo takus.

Kokie yra pirmieji apsinuodijimo gyvsidabriu požymiai?

Pirmieji apsinuodijimo gyvsidabriu požymiai yra silpnumas, galvos skausmas, pykinimas, vėmimas, seilėtekis, metalo skonis burnoje, kartais pilvo skausmai ir kraujingas viduriavimas. Kai gyvsidabrio garų yra daug, galima plaučių edema. Kai į plaučius patenka nedideli gyvsidabrio garų kiekiai, bet juo kvėpuojama ilgai, ligoniai skundžiasi galvos skausmais, pykinimu, irzlumu, skausmais nugaroje, galvos svaigimu, pablogėjusia atmintimi, metalo skoniu burnoje, kraujavimu iš dantenu, svorio kritimu. Vėliau atsiranda rankų drebėjimas, nemiga, sumažėja raumenų jėga, sutrinka koordinacija, dar vėliau vystosi toksinė encefalopatija.

Pirmoji pagalba. Pastebėjus pirmuosius apsinuodijimo gyvsidabriu požymius, reikia gerti vandens su aktyvuota anglimi (1-2 šaukštai aktyvuotos anglies 1 stiklinei vandens), vandens su kiaušinio baltymais (2 kiaušinio baltymai 1 stiklinei vandens) arba 5-6 kiaušinius su 0,5 l pieno ir stengtis viską išvemt. Apsinuodijusius būtina kuo greičiau nugabenti į gydymo įstaigą.